

“La cuina tradicional ben feta és un gran mitjà de seducció”

Andreas Sataikos (Atenes, 1944) dramaturg i escenògraf, ha vist com la seva primera novel·la, *Receptes perilloses*, apareguda el 1998, s'ha traduït a 25 llengües i s'ha adaptat al teatre. En català, l'ha publicat Pagès Editors.

—Les amistats perilloses de Laclos inspira el llibre?

—Això es pot dir retrospectivament. Jo coneixia molt bé la seva visió del llibertinatge. L'havia traduït al grec. També havia traduït Marivaux. Va ser una influència inconscient. No pensava en Laclos quan escrivia el llibre, però cal recordar que estem fets de les nostres lectures, quan escrivim, a banda de les nostres vivències.

—A banda del paper que el menjar, un dels personatges principals de la novel·la, representa en la seducció, el llibre, en gran part, és Laclos, no?

—Sí. Però cal afegir que, a més que Laclos fa una novel·la epistolar, hi ha un desplaçament clar. En època de Laclos tot era prohibit i a la meua, tot és permès.

—La cuina té tanta importància a Grècia com el llibre descobreix, fins al punt de poder-se convertir en el terreny de disputa dels dos amants de la protagonista?

—Per mi, té una gran importància. Jo cuino i cuino quan escric i cuino per seduir. La cuina és un mitjà de comunicació i de seducció. La cuina d'alta qualitat esdevé un producte espiritual, depassa el materialisme.

—Els liberalisme sexual grec és tan obert com descriuiu?

—Com a tot Europa. Tothom pot fer el que vulgui però per mi l'interès no està en l'acte, sinó en el procés, en el camí per arribar a l'altre, la preparació.

—I la dona grega és tan alliberada com la vostra Nanà?

—Sí, n'hi ha. Però de totes maneres, no cal veure'l com un llibre realista que pretengui retratar una societat determinada.

—Els plats que elaboren els vostres protagonistes, detallats en les respectives receptes al final de cada capítol, pertanyen a la cuina popular o burgesa tradicional. No vàreu pensar en plats creatius, originals?

—No. Les receptes són el component realista de la novel·la.

Andreas Sataikos, autor de *Receptes perilloses*, publicat per Pagès en versió de Montserrat Franquesa i Joaquim Gosti.

He optat per això perquè jo mateix cuino i respecto la cuina, no puc improvisar. A més, el llibre neix d'un encàrrec d'una editorial francesa i havia de parlar de la cuina grega tradicional.

—Així, els dos amants poden demostrar millor si saben cuinar, perquè ella coneix el plat i sabrà si està ben fet. Si els plats que preparen fossin exòtics, no podria jutjar-los.

—Just. Cal que sigui una cuina que li resulti familiar, per tenir així la possibilitat de comparar i jutjar.

—L'editor francès us va encarregar un llibre de cuina grega o una narració?

—Un llibre de receptes i prou.

—Però no l'heu fet.

—Vaig avisar. Vaig proposar una novel·la i ho va acceptar.

—Vàreu trencar les regles del joc proposat, com fan els vostres dos amants.

—Sí. Ben vist. El joc ja és aquest, fer veure que acceptes i després fer-hi la teua aportació.

—A mitja novel·la em vaig imaginar els personatges dalt d'un

escenari. El diàleg i les situacions són molt teatrals.

—Fatalment, estic condemnat a escriure teatre, encara que escrigui narracions.

—El joc dels dos amants amb la dona és agosarat, però la cuina és tradicional. No teniu por que us considerin un conservador, gastronòmicament parlant?

—En l'actualitat, la reivindicació de la cuina tradicional és un acte revolucionari perquè la tendència és la cuina plana. La cuina individual de qualitat és un acte revolucionari, contra la cuina industrialitzada.

—Del vostre llibre es pot deduir que serà l'home el que salvarà la cuina familiar, no la dona.

—Sí, es pot fer aquesta lectura.

—Heu descartat la cuina eròtica, afrodisíaca. Per què?

—Perquè no cal. La qualitat dels plats ja dona l'ambient afrodisíac. Per excitar la dona, per seduir-la, n'hi ha prou amb la qualitat extrema dels plats tradicionals, perquè la cuina és cultura, és un acte de cultura. Tu sedueixes la dona per la teua cultura culinària.

Lluís Bonada